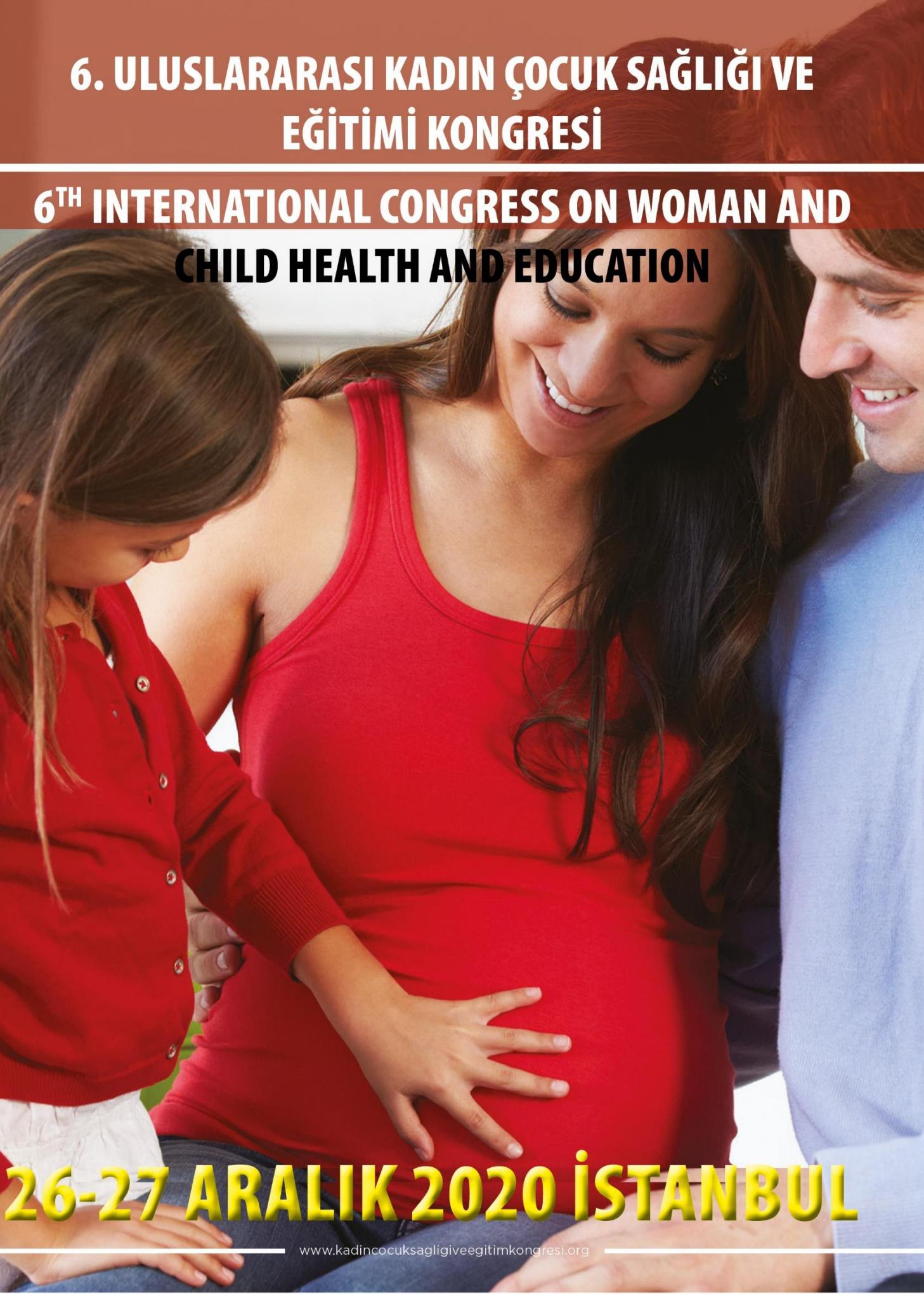

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6TH INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

26-27 ARALIK 2020 İSTANBUL

www.kadincocuksagligivegitimkongresi.org

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

KONGRE BAŞKANI

Prof. Dr. Ümran SEVİL

Güven Plus Grup A.Ş. Yayınları: 39/2020

ARALIK-2020

Yayınçı Sertifika No: 36934

E-ISBN: 978-605-7594-65-5

Güven Plus Grup A.Ş. Yayınları

Bu kitabının/derginin/kongre kitabının her türlü yayın hakkı GÜVEN PLUS GRUP DANIŞMANLIK A.Ş. YAYINLARI'na aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabı/derginin tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayını, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz. *Kitapta yer alan her bölüm/makale sorumluluğu, görseller, grafikler, direkt alıntılar ve etik/kurum iznine yönelik sorumluluk ilgili yazarlara aittir. Oluşabilecek Herhangi Hukuki bir olumsuzlukta Yayınevi başta olmak üzere kitabı hazırlanmasına destek sağlayan kurumlar, kitabı düzenlemesi ve tasarımından sorumlular kurum(lar) ve kitap/dergi editörler/hakemler hiçbir konuda "maddi ve manevi" bir yükümlülük ve hukuki sorumluluğu kabul etmez, hukuki yükümlülük altına alınamaz. Her türlü hukuki yükümlülük ve sorumluluk "maddi ve manevi" yönünden ilgili bölüm yazar(lar)ına aittir. Bu yöndeki haklarını maddi ve manevi yönünden GÜVEN GRUP DANIŞMANLIK "YAYINCILIK" A.Ş. olarak saklı tutarız. Herhangi bir hukuki sorunda/durumda İSTANBUL mahkemeleri yetkilidir.* Güven Plus Grup Danışmanlık bünyesinde hazırlanan ve yayınlan bu eser ISO: 10002:2014-14001:2004-9001:2008-18001:2007 belgelerine sahiptir. Bu eser TPE "Türk Patent Enstitüsü" tarafından "Güven Plus Grup A.Ş. 2016/73232" ve "2015/03940" nolu tescil numarası ile markalı bir eserdir. Bu bilimsel/akademik kitap/dergi ulusal ve uluslararası nitelikte olup, akademik teşvik kriterlerini karşılamaktadır. Çok bölümlü/yazarlı olan bu kitap/dergi E-ISBN'li olup Kültür Bakanlığı Milli Kütüphaneler tarafından ve 18 Farklı Dünya Ülkesiyle Anlaşmalı olan Milli Kütüphanenin E Erişim sistemi tarafından da taramaktadır. Bu kitap/dergi maddi bir değer ile alınıp satılamaz. Kitap/dergi bölüm/makale yazarlarından, destekleyenlerden, kitap/dergiye emeği geçenlerden Güven Plus Grup A.Ş. Yayincılık herhangi bir maddi bir gelir elde etmemiş ve talepte bulunmamıştır. Bu Kongre kitabında yer alan bölüm/bildiri/makalelerden alıntı yapmak ve ilgili bölüm/bildiri/makaleye atıf yapmak koşulu ile kaynak gösterilmek üzere bilimsel ya da ilgili araştırmacılar tarafından kullanılabilir. Kongremiz KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU KAPSAMINDA HAREKET EDER. Kanun kapsamını dışında talep ve istekler kabul edilmez. Konuya ilişkin her türlü yetki sadece ilgili mahkemelerdir. Mahkemeler dışında hiçbir kamu kurum ve kuruluşu kongremiz üzerinde bir yaptırırm hakkında sahip olmamakla birlikte bir talep ve istekte bulunamaz. Bu durum katılım sağlayan kişi, kişiler, kurum ve kuruluşlar tarafından kabul edilmiştir. Kongremiz bilgi ve belge paylaşmak zorunda ve zorunluluğunda değildir.

Metin ve Dil Editörü

Prof. Dr. Nevin AKDOLUN BALKAYA

Prof. Dr. Ümran SEVİL

Doç. Dr. Ali Serdar YÜCEL

Doç. Dr. Göksen ARAS

Dr. Öğr. Üye. Ayça GÜRKAN

Kapak Tasarımı

Prof. Dr. Pelin AVŞAR KARABAŞ

Sayfa Düzeni

Burhan MADEN

Baskı-Cilt

GÜVEN PLUS GRUP DANIŞMANLIK A.Ş. YAYINLARI®

Kayaşehir Mah. Başakşehir Emlak Konutları, Evliya Çelebi Cad. 1/A D Blok K4 D29 Başakşehir İstanbul Tel: +902128014061- 62 Fax:+902128014063 Mobile:+9053331447861

KİTAP/DERGİ/KONGRE İMTİYAZ SAHİBİ

GÜVEN PLUS GRUP DANIŞMANLIK A.Ş. YAYINLARI®

Kayaşehir Mah. Başakşehir Emlak Konutları, Evliya Çelebi Cad. 1/A D Blok K4 D29 Başakşehir İstanbul Tel: +902128014061- 62-63 - +905331447861 info@guvenplus.com.tr, www.guvenplus.com.tr

ORGANİZASYON FİRMASI

GÜVEN PLUS GRUP A.Ş.

www.guvenplus.com.tr

**6. ULUSLARARASI KADIN
ÇOCUK SAĞLIĞI VE
EĞİTİMİ KONGRESİ
TAM METİN**

SÖZEL SUNUMLAR

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

İÇİNDEKİLER

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

HİPERTANSİF ACİLLERE YAKLAŞIM	46
Raziye Merve YARADILMIŞ	46
ÇOCUK KLINİKLERİNDE TERAPÖTİK OYUNUN KULLANILMASI	49
Şeyda BİNAY YAZ	49
BEBEK BESLENMESİNDE ANNE SÜTÜ İLE İLGİLİ REHBERLERİN İNCELENMESİ	52
Şeyda BİNAY YAZ	52
ÇOCUKLARIN SALGIN VE HİJYEN ALGISININ RESİMLERLE ANALİZİ	56
Burcu COŞANAY GÜLEY, Ayşegül ULUTAŞ KESKINKILIÇ, Oğuz EMRE	56
PANDEMİ SÜRECİNDE ÇOCUKLARA ÖZBAKIM BECERİLERİNİN KAZANDIRILMASINA İLİŞKİN EV MERKEZLİ ÖZBAKIM PROGRAMI ÖNERİSİ.....	64
Ayşegül ULUTAŞ KESKINKILIÇ, Burcu COŞANAY GÜLEY, Oğuz EMRE	64
BABALARIN EMZİRMEYE DESTEĞİNİN TEŞVİK EDİLMESİNE KURAMSAL BİR YAKLAŞIM: JOHNSON'IN DAVRANIŞAL SİSTEM MODELİ	75
Derya EVGİN, Kamuran ÖZDİL	75
TİP 1 DİYABETES MELLİTUS TANILI ERGENLERDE DEPRESYON VE GLİSEMİK KONTROL İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (UZMANLIK TEZİ)	85
Ümit ASLAN SARITAŞ, Servet Erdal ADAL	85
YURTDIŞINDA UYGULANAN EĞİTİM VE SAĞLIK PROGRAMLARININ İNCELENMESİ: EV TEMELLİ ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ VE ULUSAL AŞILAMA PROGRAMLARI.....	93
İskender GELİR	93
ÇOCUK HEMŞİRELERİNİN TERAPÖTİK OYUNA İLİŞKİN BİLGİ VE UYGULAMALARI.....	99
Canan AYAŞLI, Dilek YILDIZ	99
EBEVEYNLERDE GÖRÜLEN AŞI KARŞITLIĞINDA SOSYAL MEDYANIN YERİ	106
Feyza DEMİR, Merve ÇAKAR	106
2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE AŞININ YERİ VE ÖNEMİ	112
Merve ÇAKAR, Feyza DEMİR	112
AKUT İNFANTİL HEMORAJİK ÖDEM: OLGU SUNUMU	118
Tülin ÇATAKLı	118
A GIANT NABOTHIAN CYST MIMICKING AN ADNEXAL MASS	122
Gülin FEYKAN YEĞİN, Ayşe Filiz YAVUZ	122

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

MAKROMASTİLİ KADINLARIN AĞRI ÜST EKSTREMİTE FONKSİYONELLİĞİ VE VÜCUT FARKINDALIĞI ETKİSİNİN İNCELENMESİ	128
Nihal PEKPAK, Filiz EYÜBOĞLU	128
HİPEREMESİS GRAVİDARUMLU GEBELERDE MATERNAL BEDEN KÜTLE İNDEKSİ VE MATERNAL VÜCUT AĞIRLIĞI ARTIŞI TAKİBİNİN FETAL AĞIRLIK İLE İLİŞKİSİ.....	136
Nilüfer AKGÜN, Aydin KÖŞÜŞ	136
COVID-19 İLE ENFEKTE BIKORNUAT UTERUS ANOMALİSİ OLAN GEBEDE ERKEN DOĞUM VE POSTOPERATİF HEMATOM OLGUSU.....	139
Gökhan KILIÇ	139
COVID-19 PANDEMİSİNDE BESİN DESTEĞİ KULLANIMINA İLİŞKİN LİTERATÜR İNCELEMESİ	141
Hülya ÖZBERK, Merlinda ALUŞ TOKAT, Esra ARBAĞ	141
GEBE KALMA ŞEKLİ FARKLI OLAN İKİ KADININ ANNELİĞE GEÇİŞ SÜRECİNİN MELEİS'İN GEÇİŞ KURAMINA GÖRE İNCELENMESİ.....	147
Esra ARBAĞ, Merlinda ALUŞ TOKAT	147
İNTERNET OYUN OYNAMA BOZUKLUĞUNUN BELİRLENMESİNDE KULLANILAN PSİKOMETRİK DEĞERLENDİRME ARAÇLARI	154
Hamide ZENGİN	154
İKİZ BEBEKLERDE KANGURU BAKIMI	161
Hamide ZENGİN	161
SEZARYEN SKAR HATTI GEBELİĞİNİN ULTRASONOGRAFİK DEĞERLENDİRİLMESİ VE TİPLENDİRİLMESİ, HİSTEROSkopİ İLE GÖRÜNTÜLENMESİ, DİLATASYON ASPİRASYON KÜRETAJ VE FOLEY BALON KATETER İLE BAŞARILI TEDAVİSİ: OLGU SUNUMU.....	167
Gülşah SELVİ DEMİRTAŞ.....	167
TÜRKİYE'DE DOĞUM SONU DÖNEMDE KONFOR KURAMI KULLANILARAK YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	173
Pınar UZUNKAYA ÖZTOPRAK, Pelin CALPBİNİCİ	173
ENGELLİ ANNELER VE EMZİRME: ENGELLERİ NASIL AŞABİLİRİZ?	183
Pınar UZUNKAYA ÖZTOPRAK, Pelin CALPBİNİCİ	183
MEME VE OVER KANSERİNE GENETİK YAKLAŞIM.....	190
Demet AKDENİZ ÖDEMİŞ, Hülya YAZICI	190
YENİDOĞANDA FOTOTERAPİNİN IL-6 VE IL-8 DÜZEYİNE ETKİSİ (UZMANLIK TEZİ)	196
Gonca VARDAR, Aysu SAY	196
EBELİKTE EMZİRME: ETKİLERİ, YAŞANAN KAYGILAR VE HEMŞİRELERİN SORUMLULUKLARI.....	203
Büşra UYSAL, Nevin AKDOLUN BALKAYA	203

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

SMEAR SONUCU ASCUS OLUP KOLPOSKOPİDE ANORMAL BULGU SAPTANAN HASTALARIN KOLPOSKOPİK ÖRNEKLEME SONUÇLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ.....	208
Didem GÜL SARITAŞ, Volkan ÜLKER	208
ANNE VE BEBEK SAĞLIĞI AÇISINDAN ERKEN NEONATAL DÖNEMDE YENİDOĞANIN HİPERBİLİRUBİNEMİSİ	214
Ece Neslihan GÖKSU, Özlem METREŞ	214
KADININ MENTAL SAĞLIĞI VE TOPLUMSAL CİNSİYET.....	222
Ayşe METİN, Özgen KULAKAÇ	222
FİZİKSEL YETERSİZLİĞİ OLAN KADINLarda GEBELİK VE EBEVEYN OLMA	231
Ecem ÇİÇEK GÜMÜŞ	231
GÖC PERSPEKTEFİNDE KADIN SAĞLIĞI VE SAĞLIK HİZMETLERİ	238
Ecem ÇİÇEK GÜMÜŞ	238
İLK TRİMESTER TARAMA TESTİNDEKİ GEBELİKLE İLİŞKİLİ PLAZMA PTOTEİN-A (PAPP-A) VE SERBEST İNSAN KORYONİK GONADOTROPİN-β (β-hCG) DEĞERLERİNİN İSTENMEYEN GEBELİK SONUÇLARINA ETKİSİ (KADIN DOĞUM UZMANLIK TEZİ)	245
Hicran ACAR ŞİRİNOĞLU, Ayşe ENDER YUMRU	245
KADIN ANESTEZİ ÇALIŞANLARININ EPIDURAL ANALJEZİ İLE VAJINAL DOĞUM YÖNTEMİNE TUTUM VE TERCIHLERİNIN DIĞER SAĞLIK ÇALIŞANLARI İLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	253
Ali AKDOĞAN	253
SEZARYEN OPERASYONUNDA PLASENTANIN ÇIKARILMASI YÖNTEMİNİN VE UTERUS KESİ ONARIM YERİNİN OPERATİF KAN KAYBI, SEZARYEN SONRASI ENDOMETRİT VE SEZARYEN OPERASYON SÜRESİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA	257
Sadık KÜKRER, Veli MİHMANLı	257
İNTRAPARTUM DÖNEMDE FETAL ORTA SEREBRAL ARTERDE VE UMBİLİKAL ARTERDE DOPPLER AKIM DEĞİŞİKLİKLERİ.....	267
Simten GENÇ, Veli MİHMANLI.....	267
KAWASAKİ HASTALIĞININ ATİPİK PREZENTASYONU: AKUT HEPATİT	275
Meliha AKSOY OKAN	275
HUZUREVİNDE YAŞAYAN YAŞLI KADIN BİREYLERDE PELVİK TABAN KAS EĞİTİMİNİN VE KLİNİK PILATES EGZERSİZLERİNİN ÜRİNER İNKONTİNANS ÜZERİNE ETKİSİ.....	278
Berna DİMLİ, Ebru KAYA MUTLU, Hanifegül TAŞKIRAN	278
PLACENTAL SITE TROPHOBLASTİC TUMORS: A CASE SERIES	281
Çiğdem KILIÇ	281

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

PRETERM EYLEMDE BETAMETAZON VE DEKSAMETAZON UYGULAMASININ FETAL KALP HIZI DEĞİŞİMİ VE FETAL VÜCUT HAREKETLERİNE ETKİLERİ (UZMANLIK TEZİ)	286
Arzu YURÇİ, Ahmet KILIÇKAYA	286
GEBELİKTE UNILATERAL AKUT NON-HEMORAJİK ADRENAL İNFARKT, OLGU SUNUMU	294
Duygu GÜZEL, Nuri YILDIRIM	294
TEK EBEVEYNLİ AİLE ORTAMINDA YAŞAYAN ERGENLERİN YAŞAM KALİTELERİ.....	296
Hatice YALÇIN	296
YUVADA KALAN ÇOCUKLARIN BESLENME DURUMLARININ SAPTANMASI VE ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİNİN STANDARTLARLA KARŞILAŞTIRILARAK DEĞERLENDİRİLMESİ.....	308
Hülya YILMAZ ÖNAL, Türkcan KUTLUAY MERDOL	308
PERİMENOPOZAL ANORMAL UTERİN KANAMADA KULLANILAN LEVONORGESTRELLİ RAHİM İÇİ SİSTEMİN HEMATOLOJİK VE BİYOKİMYASAL PARAMETRELER ÜZERİNE ETKİSİ	321
Burcu Dinçgez ÇAKMAK, Gülten ÖZGEN, Levent ÖZGEN	321
MENSTRÜASYON DÖNGÜSÜNÜN UYKU KALİTESİ VE İŞTAH ÜZERİNE ETKİSİ.....	326
Aysun YÜKSEL, İdil ALPAT	326
BİR YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE İZLENEN GEÇ PRETERM YENİDOĞAN BEBEKLERDE MORBİDİTE VE MORTALİTE.....	333
Fatma ÇAKMAK ÇELİK	333
HİSTEREKTOMİ GEREKİREN PLASENTA PREVIA OLGULARININ DEMOGRAFİK VERİLER VE PLASENTA LOKALİZASYONU İLE İLİŞKİSİ	342
Özgür Deniz TURAN	342
SOSYAL HİZMET BAĞLAMINDA KADIN ÜREME SAĞLIĞI: HUMAN PAPİLLOMA VİRÜS (HPV) VE BAĞLANTILI HASTALIKLARIN ÖNLENMESİNDE, TEDAVİSİNDE SOSYAL HİZMETİN ROLÜ.....	346
Ayşin ÇETİNKAYA BÜYÜKBODUR, Gamze GÜLTEKİN	346
OBEZ VE NON-OBEZ POLİKİSTİK OVER SENDROMLU KADINLarda DESNUTRİN VE BETATROFİN DÜZEYLERİ.....	354
Deniz DİRİK, Numan ÇİM, Mehmet PARLAK.....	354
OTOİMMÜN PROGESTERON DERMATİTİ: NADİR GÖRÜLEN BİR OLGU.....	362
Mustafa ALBAYRAK	362
NADİR BİR OLGU: SUSAC SENDROMLU GEBEDE ANESTEZİK YAKLAŞIM.....	364
Ersagun TUĞCUGİL, Ahmet BEŞİR	364

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

ÇOK KISA DOĞUMLAR ARASI SÜREYE SAHİP KADINLARIN MATERNAL ve NEONATAL SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: 4 YILDA 3 DOĞUM	368
Deniz ŞİMŞEK	368
PROLABE MEMBRANLarda ACİL SERVIKAL SERKLAJ VE AMNIOREDÜKSIYON	374
Muhammet Serhat YILDIZ.....	374
SAĞLIKLI KADINLarda SERVİKS KANSERİ TARAMA (SERVİKAL PAP SMEAR) SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (UZMANLIK TEZİ)	377
Meral Tuğba ÇİMŞİR, Fazlı DEMIRTURK.....	377
DOĞRU BİLINEN YANLIŞ BESLENME TERCİHLERİ VE FİZİKSEL AKTİVİTE: HAMİLE KADINLAR ÜZERİNE BİR UYGULAMA	380
Ümran SEVİL, Ayça GÜRKAN, Ali Serdar YÜCEL, Gülten HERGÜNER, Çetin YAMAN, Murat KORKMAZ ⁶	380
SERE BROPLASENTAL ORAN TAHMİNİ FETAL AĞIRLIK VE OLUMSUZ PERİNATAL SONUÇLAR İÇİN BİR GöSTERGE Mİ?	384
Ela KAPLAN, Selçuk KAPLAN	384
YÜKSEK DOZ ANTİPSİKOTİK İLAÇ KULLANIMINA BAĞLI ANAFİLAKSİ KLİNİĞİ İLE BAŞVURAN OROMANDİBÜLER DİSTONİ OLGUSU	390
Damla GEÇKALAN SOYSAL.....	390
RESESİF DİSTROFIK EPİDERMOLİZİS BÜLLOZA VE GEBELİK	393
İsmail BIYIK.....	393
ÜÇÜNCÜ TRİMESTERDA SAPTANAN GALEN VENİ MALFORMASYONU OLGU SUNUMU	396
Mehmet Murat IŞIKALAN.....	396
KOMPLEKS MÜLLERİAN ANOMALİNİN LAPAROSkopİ, HİSTEROSkopİ VE İNTRAOPERATİF ULTRASONOGRAFİ İLE CERRAHİ TEDAVİSİ	398
Cenk SOYSAL.....	398
ÇOCUK HASTALarda VENTİLATÖR İLİŞKİLi PNÖMONİ VE HEMŞİRENİN GÖREVLERİ	400
Melike YAVAŞ ÇELİK, Erhan ELMAOĞLU.....	400
 SÖZEL ÖZET METİNLER	
TERATOMU OLAN ÇOCUKLarda OVER KORUYUCU CERRAHİ DENEYİMLERİMİZ.....	411
Alev SÜZEN, Süleyman Cüneyt KARAKUŞ, Nazile ERTÜRK	411
KADIN ANESTEZİ ÇALIŞANLARININ EPIDURAL ANALJEZİ İLE VAJİNAL DOĞUM YÖNTEMİNE TUTUM VE TERCİHLERİNİN DİĞER SAĞLIK ÇALIŞANLARI İLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	412
Ali AKDOĞAN	412

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

PRETERM EYLEMDE BETAMETAZON VE DEKSAMETAZON UYGULAMASININ FETAL KALP HIZI DEĞİŞİMİ VE FETAL VÜCUT HAREKETLERİNE ETKİLERİ (UZMANLIK TEZİ)	413
Arzu YURÇİ, Ahmet KILIÇKAYA	413
DOĞRU BİLINEN YANLIŞ BESLENME TERCİHLERİ VE FİZİKSEL AKTİVİTE: HAMİLÉ KADINLAR ÜZERİNE BİR UYGULAMA	415
Ümran SEVİL, Ayça GÜRKAN, Ali Serdar YÜCEL, Gülten HERGÜNER, Çetin YAMAN,	415
Murat KORKMAZ.....	415
MATERNAL OBEZİTE VE GEBELİK SONUÇLARI.....	416
Ayça Nazlı BULUT	416
MENSTRÜASYON DÖNGÜSÜNÜN UYKU KALİTESİ VE İŞTAH ÜZERİNE ETKİSİ.....	417
Aysun YÜKSEL, İdil ALPAT	417
RİSKLİ GEBELİKLERDE ALGILANAN STRES ÖLÇEĞİ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	418
Ayşe METİN, Özgen KULAKAÇ	418
KADININ MENTAL SAĞLIĞI VE TOPLUMSAL CİNSİYET.....	419
Ayşe METİN, Özgen KULAKAÇ	419
İLK ALTI AYLIK DÖNEMDE ANNELERİN EMZİRME ÖZ-YETERLİLİKLERİ VE EMZİRME BAŞARILARINI ETKİLEYEN FAKTORLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	420
Ayşe Tuğba KARTAL	420
PANDEMİ SÜRECİNDE ÇOCUKLARA ÖZBAKIM BECERİLERİNİN KAZANDIRILMASINA İLİŞKİN EV MERKEZLİ ÖZBAKIM PROGRAMI ÖNERİSİ.....	421
Ayşegül ULUTAŞ KESKİNLİÇ, Burcu COŞANAY GÜLEY, Oğuz EMRE	421
SOSYAL HİZMET BAĞLAMINDA KADIN ÜREME SAĞLIĞI: HUMAN PAPİLOOMA VİRÜS (HPV) VE BAĞLANTILI HASTALIKLARIN ÖNLENMESİNDE, TEDAVİSİNDE SOSYAL HİZMETİN ROLÜ.....	422
Ayşin ÇETINKAYA BÜYÜKBODUR, Gamze GÜLTEKİN	422
PERİMENOPAZAL ANORMAL UTERİN KANAMADA KULLANILAN LEVONORGESTRELLİ RAHİM İÇİ SİSTEMİN HEMATOLOJİK VE BİYOKİMYASAL PARAMETRELER ÜZERİNE ETKİSİ	424
Burcu DİNÇGEZ ÇAKMAK, Gülten ÖZGEN, Levent ÖZGEN	424
GEBELİKTE EMZİRME: ETKİLERİ; YAŞANAN KAYGILAR VE HEMŞİRELERİN SORUMLULUKLARI.....	425
Büşra UYSAL, Nevin AKDOLUN BALKAYA	425
KOMPLEKS MÜLLERİAN ANOMALİNİN LAPAROSKOPI, HİSTEROSKOPI VE İNTRAOPERATİF ULTRASONOGRAFI İLE CERRAHİ TEDAVİSİ	426
Cenk SOYSAL.....	426
PLACENTAL SITE TROPHOBLASTIC TUMORS: A CASE SERIES	427
Çiğdem KILIÇ	427

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

YÜKSEK DOZ ANTİPSİKOTİK İLAÇ KULLANIMINA BAĞLI ANAFİLAKSİ KLİNİĞİ İLE BAŞVURAN OROMANDİBÜLER DİSTONİ OLGUSU	428
Damla GEÇKALAN SOYSAL.....	428
MEME VE OVER KANSERİNE GENETİK YAKLAŞIM.....	430
Demet AKDENİZ ÖDEMİŞ, Hülya YAZICI.....	430
OBEZ VE NON-OBEZ POLİKİSTİK OVER SENDROMLU KADINLarda DESNUTRİN VE BETATROFİN DÜZEYLERİ.....	431
Deniz DİRİK, Numan ÇİM, Mehmet PARLAK.....	431
ÇOK KISA DOĞUMLAR ARASI SÜREYE SAHİP KADINLARIN MATERNAL VE NEONATAL SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: 4 YILDA 3 DOĞUM	432
Deniz ŞİMŞEK	432
BABARIN EMZİRMEYE DESTEĞİNİN TEŞVİK EDİLMESİNDE KURAMSAL BİR YAKLAŞIM: JOHNSON'IN DAVRANIŞAL SİSTEM MODELİ	433
Derya EVGİN, Kamuran ÖZDİL.....	433
SMEAR SONUCU ASCUS OLUP KOLPOSKOPİDE ANORMAL BULGU SAPTANAN HASTALARIN KOLPOSKOPİK ÖRNEKLEME SONUÇLARININ RETROSPEKTİF DEĞERLENDİRİLMESİ.....	434
Didem GÜL SARITAŞ, Volkan ÜLKER	434
GEBELİKTE UNILATERAL AKUT NON-HEMORAJIK ADRENAL INFARKT, OLGU SUNUMU	435
Duygu GÜZEL, Nuri YILDIRIM	435
POSTMENOPAZAL DÖNEMDEKİ KADINLarda CİNSEL MİTLERE İNANMA DURUMUNUN MENOPAZ TUTUM VE SEMPTOMLARI İLE İLİŞKİSİ	436
Ebru CİRBAŞ EKREM, Sevgi ÖZSOY	436
FİZİKSEL YETERSİZLİĞİ OLAN KADINLarda GEBELİK VE EBEVEYN OLMA	437
Ecem ÇİÇEK GÜMÜŞ	437
GÖC PERSPEKTİFINDE KADIN SAĞLIĞI VE SAĞLIK HİZMETLERİ	438
Ecem ÇİÇEK GÜMÜŞ	438
SEREBROPLASENTAL ORAN TAHMİNİ FETAL AĞIRLIK VE OLUMSUZ PERİNATAL SONUÇLAR İÇİN BİR GÖSTERGE Mİ?	439
Ela KAPLAN, Selçuk KAPLAN	439
ERKEN LOHUSALİK DÖNEMİNDE EŞ DESTEĞİNİN EMZİRME MOTİVASYONUNA ETKİSİ	440
Elif Uludağ, Dijle Ayar, İlknur Bektaş	440
ANNE YAŞININ TERM YENİDOĞANDA MORBİDİTELER ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	441
Erbu YARCI	441

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

NADİR BİR OLGU: SUSAC SENDROMLU GEBEDE ANESTEZİK YAKLAŞIM	442
Ersagun TUĞCUGİL, Ahmet BEŞİR	442
FETAL PELVİK BÖBREĞİN PRENATAL TANISI	443
Erzat TOPRAK	443
GEBE KALMA ŞEKLİ FARKLI OLAN İKİ KADININ ANNELİĞE GEÇİŞ SÜRECİNİN MELEİS'İN GEÇİŞ KURAMINA GÖRE İNCELENMESİ	443
Esra ARBAĞ, Merlinda ALUŞ TOKAT	443
COVID-19 PANDEMİSİNDE BESİN DESTEĞİ KULLANIMINA İLİŞKİN LİTERATÜR İNCELEMESİ	445
Esra ARBAĞ, Merlinda ALUŞ TOKAT, Hülya ÖZBERK	445
MEMENİN FİBROKİSTİK DEĞİŞİKLİĞİ İLE MEME KANSERİ ARASINDAKİ KORELASYON (DÖRT YILLIK İZLEM - UZMANLIK TEZİ)	446
F. Güllü HAYDAR, Reha ÖZGÜVEN	446
BİR YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE İZLENEN GEÇ PRETERM YENİDOĞAN BEBEKLERDE MORBİDİTE VE MORTALİTE	447
Fatma ÇAKMAK ÇELİK	447
COVİD-19 SALGINI SÜRECİNDE ÇOCUK EBEVEYN İLİŞKİ TERAPİSİ	449
Fatoş BULUT ATEŞ	449
OKUL ÖNCESİ DÖNEMİ ÇOCUKLARININ UZAMSAL DÜŞÜNME BECERİLERİİNİN İNCELENMESİ	450
Feride GÖK ÇOLAK, Yıldız GÜVEN	450
EBEVEYNLERDE GÖRÜLEN AŞI KARŞITLIĞINDA SOSYAL MEDYANIN YERİ	451
Feyza DEMİR, Merve ÇAKAR	451
PERİNEAL TRAVMAYI ÖNLEMEDE ETKİLİ BİR YÖNTEM; SICAK SU UYGULAMASI	452
Gamze Hilalcan DULKARA, Tuğçe UZUNBOY	452
YENİDOĞANDA FOTOTERAPİNİN IL-6 VE IL-8 DÜZEYİNE ETKİSİ	453
Gonca VARDAR, Aysu SAY	453
A GIANT NABOTHIAN CYST MIMICKING AN ADNEXAL MASS	454
Gülin FEYKAN YEĞİN, Ayşe Filiz YAVUZ	454
SEZARYEN SKAR HATTI GEBELİĞİNİN ULTRASONOGRAFİK DEĞERLENDİRİLMESİ VE TİPLENDİRİLMESİ ARDINDAN HİSTERESKOPI İLE GÖRÜNTÜLENMESİ DİLATASYON KÜRETAJ VE FOLEY BALON KATETER İLE BAŞARILI TEDAVİSİ: OLGU SUNUMU	455
Gülşah Selvi DEMİRTAŞ	455
COVID-19 İLE ENFEKTE BİKORNUAT UTERUS ANOMALİSİ OLAN GEBEDE ERKEN DOĞUM VE POSTOPERATİF HEMATOM OLGUSU	456
Gökhan KILIÇ	456

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

AŞI TEREDDÜDÜ VE EBEVEYNLERİN TUTUMLARI.....	457
Gözdenur TANRIKULU, Yavuz TANRIKULU	457
HASTANEDE YATARAK TEDAVİ GÖREN ÇOCUKLARIN ANNELERİNİN OYUN HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN ALINMASI	458
Halenur KÜTÜK, Duygu ARICI DOĞAN, Feryal SAVCI.....	458
İNTERNET OYUN OYNAMA BOZUKLUĞUNUN BELİRLENMESİNDE KULLANILAN PSİKOMETRİK DEĞERLENDİRME ARAÇLARI	459
Hamide ZENGİN	459
İKİZ BEBEKLERDE KANGURU BAKIMI	460
Hamide ZENGİN	460
TEK EBEVEYNLİ AİLE ORTAMINDA YAŞAYAN ERGENLERİN YAŞAM KALİTELERİNİN İNCELENMESİ.....	461
Hatice YALÇIN	461
DOĞUM SONRASI DEPRESYON.....	462
Havva AKPINAR	462
DOĞUM SONRASI HÜZÜN	463
Havva AKPINAR	463
İLK TRİMESTER TARAMA TESTİNDEKİ GEBELİKLE İLİŞKİLİ PLAZMA PTOTEİN-A (PAPP-A) VE SERBEST İNSAN KORYONİK GONADOTROPİN-SS (SS-HCG) DEĞERLERİNİN İSTENMEYEN GEBELİK SONUÇLARINA ETKİSİ	464
Hicran ACAR ŞİRİNOĞLU, Ayşe ENDER YUMRU	464
YUVADA KALAN ÇOCUKLARIN BESLENME DURUMLARININ SAPTANMASI VE ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLERİNİN STANDARTLARLA KARŞILAŞTIRILARAK DEĞERLENDİRİLMESİ.....	465
Hülya YILMAZ ÖNAL, Türkan KUTLUAY MERDOL	465
ÇOCUKLarda KAFATASI DEFORMİTELERİNDE AKTİF POZİSYONEL TEDAVİDE ERKEN YAŞIN ETKİSİ.....	466
Hüseyin Avni SOLGUN, Alper ÖZKILIÇ	466
ÜÇÜNCÜ TRİMESTERDA SAPTANAN GALEN VENİ MALFORMASYONU OLGUSU ...	467
Mehmet Murat IŞIKALAN.....	467
AKSARAY İLİNDEKİ POLİKLİNİĞE BAŞ AĞRISI İLE BAŞVURAN ADÖLESANLarda MİGREN PREVALANSI VE ETKİ EDEN SOSYODEMOGRAFİK FAKTORLER	468
Mehmet Semih DEMİRTAŞ.....	468
YENİDOĞANDA K VİTAMİN EKSİKLİĞİ VE PROFİLAKSİSİ	469
Melda BERBER HAMAMCI	469
KAWASAKİ HASTALIĞININ ATİPİK PREZENTASYONU: AKUT HEPATİT	470
Meliha AKSOY OKAN	470

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

ÇOCUK HASTALARDA VIP VE HEMŞİRENİN GÖREVLERİ	471
Melike ÇELİK YAVAŞ, Erhan ELMAOĞLU	471
ÇOCUKLarda UYGULANAN ALTERNATİF TIP YÖNTEMLERİ VE COVID-19	472
Melike YAVAŞ ÇELİK, Meltem SUNGUR	472
SAĞLIKLI KADINLarda SERVİKS KANSERİ TARAMA (SERVİKAL PAP SMEAR) SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (UZMANLIK TEZİ)	473
Meral Tuğba ÇİMŞİR, Fazlı DEMİRTÜRK.....	473
2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE AŞININ YERİ VE ÖNEMİ	474
Merve ÇAKAR, Feyza DEMİR	474
EMERGENCY CERVICAL CERCLAGE AND AMNIOREDUCTION IN PROLAPSED MEMBRANES	475
Muhammet Serhat YILDIZ.....	475
OTOİMMÜN PROGESTERON DERMATİTİ: NADİR GÖRÜLEN BİR OLGU.....	476
Mustafa ALBAYRAK	476
POSTMENOPAZAL KADINLarda KONJUGE ÖSTROJEN, MİKRONİZE ÖSTRADIOL VE TRANSDERMAL ÖSTROJENİN KAN LİPİD DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİSİ.....	477
Müjgan KAYA TUNA, Ramazan DANSUK	477
AŞIRI MENSTRÜAL KANAMA İLE HASTANEYE BAŞVURAN ADÖLESAN OLGULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	478
Nefise TANRIDAN OKÇU, Tuğba GÜRBÜZ.....	478
MAKROMASTİLİ KADINLarda AĞRI, ÜST EKSTREMİTE FONKSİYONELLİĞİ VE VÜCUT FARKINDALIĞININ İNCELENMESİ.....	479
Nihal PEKPAK, Filiz EYÜBOĞLU	479
HİPEREMESİS GRAVİDARUMLU GEBELERDE MATERNAL BEDEN KÜTLE İNDEKSİ VE MATERNAL VÜCUT AĞIRLIĞI ARTIŞI TAKİBİNİN FETAL AĞIRLIK İLE İLİŞKİSİ.....	480
Nilüfer AKGÜN, Aydın KÖŞÜŞ	480
THE EFFECT OF SOAP BUBBLES TECHNIQUE, COUGHING AND DISTRACTION CARDS ON REDUCING PAIN AND ANXIETY DURING PHLEBOTOMY IN CHILDREN	481
Nükhet KIRAĞ	481
HSG ÇEKİMİ SIRASINDA İKİ FARKLI LOKAL ANESTEZİ UYGULAMA YÖNTEMİNİN AĞRI SKORU ÜZERİNE ETKİSİ	482
Pınar KIRICI	482
TÜRKİYE'DE DOĞUM SONU DÖNEMDE KONFOR KURAMI KULLANILARAK YAPILMIŞ LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ	483
Pınar UZUNKAYA ÖZTOPRAK, Pelin CALPBİNİCİ	483

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

ENGELLİ ANNELER VE EMZİRME: ENGELLERİ NASIL AŞABİLİRİZ?	484
Pınar UZUNKAYA ÖZTOPRAK, Pelin CALPBİNİCİ	484
HİPERTANSİF ACİLLERE YAKLAŞIM	485
Raziye Merve YARADILMIŞ	485
AİLE İÇİ ŞİDDETDE MARUZ KALAN VE KALMAYAN KADINLARIN EVLİLİK KURGULARININ İNCELENMESİ	486
Rümeysa DAŞ, Fatoş BULUT ATEŞ	486
SEZARYEN OPERASYONUNDA PLASENTANIN ÇIKARILMASI YÖNTEMİNİN VE UTERUS KESİ ONARIM YERİNİN OPERATİF KAN KAYBI, SEZARYEN SONRASI ENDOMETRİT VE SEZARYEN OPERASYON SÜRESİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA	487
Sadık KÜKRER, Veli MİHMANLI	487
INTRAPARTUM DÖNEMDE FETAL ORTA SEREBRAL ARTER VE UMBİLİKAL ARTERDE DOPPLER AKIM DEĞİŞİKLİKLERİ (UZMANLIK TEZİ)	488
Simten GENÇ, Veli MİHMANLI	488
COVID-19 PANDEMISİNDE HEMŞIRELİK VE HEMŞIRELERDE MERHAMET YORĞUNLUĞU	489
Tenzilay MÜDÜT, Özgen KULAKAÇ	489
AKUT İNFANTİL HEMORAJİK ÖDEM: OLGU SUNUMU	491
Tülin ÇATAKLI	491
COVİD-19 PANDEMİSİNDE POSTNATAL VE NEONATAL YAKLAŞIMLAR	492
Yavuz TANRIKULU, Gözdenur TANRIKULU, Kayahan COŞKUN.....	492
GEBELER PANDEMİ SÜRECİNDE MUAYENEYE GELMELİ Mİ?	493
Ülkü Ayşe TÜRKER	493
PLASENTA AKREATA SPEKTRUMU NEDENİYLE SEZARYEN HİSTEREKTOMİ YAPILAN HASTALARIN POSTOPERATİF MESANE FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	494
Ülkü Ayşe TÜRKER, Engin KORKMAZER	494
TİP 1 DİABETES MELLİTUS TANILI ERGENLERDE DEPRESYON VE GLİSEMİK KONTROL İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (UZMANLIK TEZİ)	495
Ümit ASLAN SARITAŞ, Servet Erdal ADAL	495
YURTDIŞINDA UYGULANAN EĞİTİM VE SAĞLIK PROGRAMLARININ İNCELENMESİ: EV TEMELLİ ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ VE ULUSAL AŞILAMA PROGRAMLARI	496
İskender GELİR	496
RESESİF DİSTROFİK EPİDERMOLİZİS BÜLLOZA VE GEBELİK	497
İsmail BIYIK.....	497

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

PARENTING ATTITUDES OF MOTHER IN POSTPARTUM PERIOD AND RELATED FACTORS.....	498
Zehra TOPAL, Seda KESKİN	498
EKTOPİK GEBELİĞİN TEK DOZ METOTREKSAT İLE TEDAVİSİNDE BAŞARIYI ETKİLEYEN FAKTORLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	499
Zeynep SOYMAN	499
HİSTEREKTOMİ GEREKTİREN PLASENTA PREVIA OLGULARININ DEMOGRAFİK VERİLER VE PLASENTA LOKALİZASYONU İLE İLİŞKİSİ	500
Özgür Deniz TURAN	500
KADIN-DOĞUM SERVİSİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN/ EBELERİN MİZAH TARZLARI NASILDIR?	501
Şadiye ÖZCAN, Nurcan KIRCA	501
ÇOCUK KLİNİKLERİNDE TERAPÖTİK OYUNUN KULLANILMASI	502
Şeyda BİNAY YAZ	502
BEBEK BESLENMESİNDE ANNE SÜTÜ İLE İLGİLİ REHBERLERİN İNCELENMESİ ..	503
Şeyda BİNAY YAZ	503
BIRTH WEIGHT AND PREDICTIVE MEASURES FOR NEWBORNS	504
Felicia Di DIO.....	504
MATERNAL MILK AND RELATIONSHIP WITH CHILD COGNITIVE ABILITY	505
Oddone Di BERARDINO	505
PREMATURE BODY WEIGHT AND TEMPERATURE ASSOCITED WITH CARE	506
Osvaldo NÚÑEZ.....	506
BIRTH WEIGHT PROBLEM AND EFFECT OF DISEASES.....	507
Irakli JANASHIA	507
MALNUTRITION PROBLEM AND SUPPORT OF SUPPLEMENTS IN ACUTE ILLNESSES.....	508
Ottilia SPAGNOLO	508
HEALTH AND SOCIAL COMPLETENESS EFFECT IN CHILDCARE.....	509
Juan IBAÑEZ.....	509
COMPLEMENTARY NUTRITION FACTORS IN CHILDREN UNDER FIVE	510
Joy BHARADWAJ	510
EFFECT OF UNWANTED PREGNANCY ON WELLBEING.....	511
Yokouchi TAKAO	511
EFFECT OF NUTRITIONS ON EARLY AGE ILLNESS PREVENTION	512
Patrick RIGG.....	512
AGE EFFET ON FERTILIZATION OF FEMALE ADOLESCENTS	513
Sad bin MUZAMMIL	513

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

ANALYSIS OF WAY ON THE HEALTH EFFECT ON INFANTS	514
Serge NOSBUSCH	514
IMMUNE FACTORS AMONG INFANTS AND BIGGER EFFEC ON COMMUNITY	515
Bekjan MALDYBAYEV	515
EARLY MARRIAGE AMONG YOUNG FEMALE COMMUNITY AND RELATIONSHIP WITH HEALTH	516
Baheej AL-KAZI	516
EFFECT OF ECONOMIC FACTORS ON WEIGHT WITHIN BIRTH	517
Aseela EL-BEYDOUN	517
PREPARATION TO BIRTH WITH RELIEVING TECHNICS: A CASE STUDY AMONG YOUNG FEMALES.....	518
Azem TOKTOSUNOV	518
PSYCHOSOCIAL FACTORS TO DETERMINE LIFE QUALITY IN CHILDREN UNDER EIGHTEEN YEARS OF AGE.....	519
Salvador PIRES.....	519
PREGNANT MOTHERS AND MATERNAL FEEDING APPLICATIONS	520
Kaiden THOMAS	520
DEVELOPMENT AMONG CHILDREN UNDER EIGHTEEN YEARS AGE.....	521
Alexander WHITFORD	521
PREPARING TO BIRTH: A CASE STUDY TO DETERMINE MATERNAL COMPONENTS	522
Thomas JELOVÈAN	522
CHILD CARE CENTERS IMPACT ON MUSCLE DEVELOPMENT AMONG CHILDREN UNDER THREE.....	523
Kabeera AL-BURKI	523
INFLUENCING FACTORS ON MATERNAL MORTALITY	524
Yop KWANG-SEOK.....	524
BREAST MILK PRODUCTION AMONG LOW INCOME MOTHERS	525
Saamyya AL-MANNAN	525
ECONOMIC STATUS AS DETERMINANTS OF LIFE EXPECTANCY	526
Stalin Tomas ARTEMOVICH.....	526
BREATFEEDING AND THEORY OF NUTRITIONS ON BEHAVIOUR.....	527
Hamid PARASTUI	527
IMPACT OF LIFE FACTORS ON MENSTRUAL CIRCLE AMONG FEMALE ADOLESCENTS	528
Murano FUMIYA	528

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

EFFECT OF EDUCATION OF MOTHER ON BIRTHWEIGHT	529
Fahd EL-BATEN	529
FINDING ABOUT MORTALITY PARAMETERS AMONG MOTHERS	530
Jahangir ENTEZAMI	530
IMPORTANCE OF KINDERGARTEN ON THE DEPENDENCY OF PRESCHOOL CHILDREN	531
Jadeeda EL-SAAB	531
MATERNAL STRESS AND FAMILY INCOME: HOW IMPORTANT THEY ARE ON MISCARRIAGE?.....	532
Sireno ORLANDO.....	532
SEXUAL VIOLENCE AND WELLBEING OF WOMEN: PREVENTIVE FACTORS.....	533
Benjamin FORDE	533
MATERNAL EDUCATION AND SOCIAL STRESS ASSOCIATED WITH FAMILY INCOME.....	534
Lukács RAJMUND	534
NUTRITIONAL SUPPORT PROGRAM AND CONNECTION BETWEEN DEMOGRAPHIC FACTORS.....	535
Tôn Minh DÂN	535
CHILDREN DEVELOPMENT AND COGNITIVE ABILITY IMPROVEMENT	536
Abdelrahman CHAM	536
IMPORTANCE OF BREASTFEEDING WITH SOCIAL AND ECONOMICAL DETERMINANTS	537
Catarina DAHMEN	537
HEALTH SERVICE IMPLEMENTATION AMONG MOTHERS AND CHILDREN.....	538
Taqi KHOSA.....	538
LOW BIRTH DETERMINANTS BETWEEN SOCIAL AND ECONOMIC.....	539
Lillian EVANS.....	539
POSTPARTUM DEPRESSION AND DETERMINANTS FOR NEW MOTHERS	540
Rahele VAHDAT	540
SOCIAL COMMUNICATION BETWEEN MOTHERS WITH ILL CHILDREN.....	541
Mansoor AL-MUNIR	541
FAMILY SUPPORT PROGRAM IMPACT ON MATERNAL HEALTH.....	542
Phillip LEHRER	542
PSYCHOSOCIAL FACTORS ASSOCIATED WITH POSTPARTUM STRESS	543
Azadeh NOUZARI	543
BREAST FEEDING AND ASSOCIATION WITH BABY DEVELOPMENT.....	544
Chimbai TOKHUCHAR	544

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

PREGNANCY NUTRITIONS AND SYMPTOMATIC FACTORS RELATED WITH VITAMINS	545
Lubomir LEWANDOSKI	545
SCREENING RATES FEE AND IMMUNIZATION PROBLEMS AMONG MOTHERS	546
Ginanjar JAYA	546
PRENATAL CARE FOR PUBLIC AND ADOLESCENT PATIENTS	547
Nazmi bin NUMAIR	547
PRACTICES RELATED WITH DISEASES AMONG LOW INCOME MOTHERS	548
Paek JAE	548
MATERNAL AND CHILD HEALTH COMPARING TO REGIONAL HEALTH SERVICE PROVIDERS	549
Robert REICHENBACH	549
HEALTH INSURANCE FOR CHILDRENS IN UNITED STATES	550
Chernyu Stanimirov BACHEV	550
EDUCATION LEVEL CHILDBEARING FOR DEFERRED CHILDREN	551
Carmi FLEISCHMANN	551
HOSPITAL AND BIRTH CENTER QUALITIES	552
Callum REID	552
MATERNAL HEALTH SERVICES WITH UNIVERSITY PARTNERSHIP	553
Jatindra MATRI	553
PROVIDING SOCIAL SERVICES FOR CHILDREN WITH SPECIAL CARE NEEDS	554
Elke DECONINCK	554
CHILDREN HEALTH TRAINING PROGRAMS FOR PEOPLE SEEKING OUT A JOB	555
Erik ÁLVAREZ	555
MEDICAL AID FOR WOMEN IN MANAGED CARE WITH PRENATAL PROBLEMS	556
Matyáš NĚMEČEK	556
HEALTH AT THE HOUSE AFTER HOSPITAL: A CASE STUDY FROM MANAGED CARE.....	557
Chanit TRUMPELDER	557
BIRTH WEIGHT INTERVENTIONS AMONG AFRICAN WOMEN	558
Bohdan Tymofijovych KOSTYUCHENKO	558
RELATIONSHIP WITH SMOKING HABITS AND PROBLEMS DURING TRIMESTER ..	559
Nuutere MATAFAAHIRA	559
A POTENTIAL STRATEGY FOR WOMEN PLANNING EARLY DELIVERY	560
Mohamed BOROBIA	560

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

DISABILITY IMPROVEMENT WITH FUNCTIONAL LIMITATION.....	561
Tomás QUEALLY.....	561
RACE, SOCIAL AND STATUS EFFECT ON HOUSEHOLD CHARACTERISTICS	562
Nicolas CONDE.....	562
PRENATAL CARE AND ASSOCIATED FACTOR WITH RACES	563
Mateus Watanabe MEDINA.....	563
STAY LENGTH AT MATERNAL HOSPITAL FOR DIFFICULT DELIVERIES.....	564
Anil CHAPAGAIN.....	564
HEALTH SERVICES FOR CHILDREN AND INCORPORATING INTO GENERAL SYSTEM	565
Agil HIDAYATOV.....	565
NEW RULES FOR MATERNAL AND CHILD HEALTH AMONG WOMEN.....	566
Mubeena binti MUDRIK	566
MORTALITY IN NEW BABIES AMONG BLACK AND HISPANIC INFANTS.....	567
Servidio GUERRERO.....	567
SMOKING STATUS AND RELATIONSHIP WITH PREGNANCY PROBLEMS	568
Hadi RAZAVIAN	568
SUBSTANCE USAGE AND TREATMENT PROGRAM AMONG PREGNANT WOMEN ..	569
Askar MEDETÖV	569
PULSE HEALTH MONITORING AMONG YOUNGSTER WITH INFANTS.....	570
Samuel BISCHOFFSHAUSEN	570
WEIGHT GAINING AT PREGNANCY AND RECOMMENDED MEDICINES	571
Khadaafi DURQUN	571
MEDICAL AID ELIGIBILITY TO WOMEN FOR ENHANCED SOCIAL SERVICES	572
Matthew SCALPELLO	572
PREGNANCIES REPORTS AND DOCUMENTS WITH BIRTH STATEMENTS	573
Faragó CSABA	573
BEHAVIOURS AND ATTITUDES REGARDING THE PREGNANCY AND PRENATAL CARE.....	574
Mansour PAHLEVAN	574
MOTHERHOOD AMONG ANIMALS AND RELATED ELEMENTS ASSOCIATED WITH BREASTFEEDING.....	575
Andrija BABIĆ	575
UNSUCCESSFUL BIRTH GIVING FOR UNINTENDED PREGNANCIES	576
Augustin STRAUCH	576
CONDOMS AS AN ALTERNATIVE TO CONTRACEPTIVE	577
Amir MOFID	577

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

LOW BIRTH WEIGHT AND MORTALITY: A SYSTEMATIC REVIEW	578
Aurélien BARRAULT	578
MULTIPLE MEDICAL AIDS FOR CHILDREN WITH RESPIRATORY PROBLEMS	579
Marzena SOWINSKA.....	579
CHILDREN AND MOTHER HEALTH INDICATORS: A REVIEW OF PROCESS	580
Bagumil KISELEŪ	580
ACADEMIC PERFORMANCE OF CHILDREN AT RISK OF MULNUTRITION.....	581
Norvan AVALIANI.....	581
SUBSTANCE EXPOSURE AMONG PREGNANT WOMEN AT HOSPITAL.....	582
Muhamed JUSUFOVIC	582
IMPACT OF DISEASES AMONG PUBLIC OF IMMIGRANTS	583
Gabriel KIDDASON	583
BIRTH WEIGHT AND SURVIVAL RATES BY RACIAL DIFFERENCES	584
Monim ATTIA.....	584
HEALTH CARE SYSTEMS AND INFLUENCE ON INFANT CARE	585
Tinsulaananda VIPAVAKIT	585
PRETERM BIRTH REVIEW FOR FEMALE UNDER TWENTY	586
Petre MADZAROV	586
UNWANTED BIRTH OUTCOMES AMONG HISPANIC IMMIGRANT FEMALES.....	587
Charlotte HAMILTON	587
SOCIAL SERVICE UTILIZATION BY PREGNANT MEDICAL ELIGIBILITY	588
Razieh FARAMARZIAN	588
LOW BIRTH WEIGHT AMONG MOTHERS DELIVERING SINGLE INFANTS	589
Alexei KAPANADZE.....	589
INFANT MORTALITY REVIEW: A CASE STUDY FROM HEALTH PROGRAM	590
Fariborz MORAD	590
HEALTHY START INFANT NUTRITIONS RECOMMENDATIONS	591
Sofia ARTIGAS	591
COMPREHENSIVE SCREENING TECNICS FOR PREGNANT WOMEN.....	592
Zoulal MAROUTIAN	592
FOOD FREQUENCY IN HISPANIC AMERICAN CHILDREN	593
Hanna Vsevolodivna SKRYPNYK.....	593
OUTCOMES OF MULTIPLE BIRTH OF WOMEN WORKING ILLEGAL	594
Ishaaq AL-HAMAD	594
PRETERM BIRTH PATTERNS AND DIFFERENCES BY DIFFERENT RACES	595
Flora İNQLABSOY	595

6. ULUSLARARASI KADIN ÇOCUK SAĞLIĞI VE EĞİTİMİ KONGRESİ

6th INTERNATIONAL CONGRESS ON WOMAN AND CHILD HEALTH AND EDUCATION

RISK OF PREGNANCIES AND RELATED MEASURES	596
Vanesa PAJARERO.....	596
ASTHMA AMONG LOW INCOME CHILDREN AND MEDICAL AID RELATIONS	597
Ana Belen CARRETERO	597
EPIDEMIOLOGICAL FACTORS BY STATE HEALTH AGENCIES IN US	598
Anita VUKASOVIĆ	598
WEIGHT PERCENTS FOR OLDERS AGE BY RACE AND ORIGINS	599
Amanda VALDÉS	599
FREQUENCY IN NUTRIENT INTAKE OF HIGH INCOME PREGNANT WOMEN	600
Taraneh RADAN	600
EFFECT OF MULTIPLE BIRTH ON INFANT MORTALITY	601
Nibal BENYAMINA	601
HIGH TECHNOLOGY INITIATIVES TO REDUCE HIGH RISK PREGNANCIES	602
Christina SCHIFTER	602
STATE MEDICAL FINANCE SUPPORTS FOR EARLY CHILDHOOD SERVICES	603
Mathias BARRANDE.....	603

POSTER SUNUM ÖZETLERİ

HUZUREVİNDE YAŞAYAN YAŞLI KADIN BİREYLERDE PELVİK TABAN KAS EĞİTİMİNİN VE KLINİK PILATES EGZERSİZLERİNİN ÜRİNER İNKONTİNANS ÜZERİNE ETKİSİ.....	605
Berna DİMLİ, Ebru KAYA MUTLU, Hanifegül TAŞKIRAN	605
ÇOCUK HEMŞİRELERİNİN TERAPÖTİK OYUNA İLİŞKİN BİLGİ VE UYGULAMALARI	606
Canan AYAŞLI, Dilek YILDIZ.....	606
ANNE VE BEBEK SAĞLIĞI AÇISINDAN ERKEN NEONATAL DÖNEMDE YENİDOĞANIN HIPERBİLİRUBİNEMİSİ	607
Ece Neslihan GÖKSU, Özlem METREŞ	607

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

İÇİNDEKİLER

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

HİPERTANSİF ACİLLERE YAKLAŞIM	46
Raziye Merve YARADILMIŞ	46
ÇOCUK KLINİKLERİNDE TERAPÖTİK OYUNUN KULLANILMASI	49
Şeyda BİNAY YAZ	49
BEBEK BESLENMESİNDE ANNE SÜTÜ İLE İLGİLİ REHBERLERİN İNCELENMESİ	52
Şeyda BİNAY YAZ	52
ÇOCUKLARIN SALGIN VE HİYYEN ALGISININ RESİMLERLE ANALİZİ	56
Burcu COŞANAY GÜLEY, Ayşegül ULUTAŞ KESKINKILIÇ, Oğuz EMRE	56
PANDEMİ SÜRECİNDE ÇOCUKLARA ÖZBAKIM BECERİLERİNİN KAZANDIRILMASINA İLİŞKİN EV MERKEZLİ ÖZBAKIM PROGRAMI ÖNERİSİ.....	64
Ayşegül ULUTAŞ KESKINKILIÇ, Burcu COŞANAY GÜLEY, Oğuz EMRE	64
BABALARIN EMZİRMEYE DESTEĞİNİN TEŞVİK EDİLMESİNE KURAMSAL BİR YAKLAŞIM: JOHNSON'IN DAVRANIŞAL SİSTEM MODELİ	75
Derya EVGİN, Kamuran ÖZDİL	75
TİP 1 DİYABETES MELLİTUS TANILI ERGENLERDE DEPRESYON VE GLİSEMİK KONTROL İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (UZMANLIK TEZİ)	85
Ümit ASLAN SARITAŞ, Servet Erdal ADAL	85
YURTDIŞINDA UYGULANAN EĞİTİM VE SAĞLIK PROGRAMLARININ İNCELENMESİ: EV TEMELLİ ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ VE ULUSAL AŞILAMA PROGRAMLARI.....	93
İskender GELİR	93
ÇOCUK HEMŞİRELERİNİN TERAPÖTİK OYUNA İLİŞKİN BİLGİ VE UYGULAMALARI.....	99
Canan AYAŞLI, Dilek YILDIZ	99
EBEVEYNLERDE GÖRÜLEN AŞI KARŞITLIĞINDA SOSYAL MEDYANIN YERİ	106
Feyza DEMİR, Merve ÇAKAR	106
2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİNİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE AŞININ YERİ VE ÖNEMİ	112
Merve ÇAKAR, Feyza DEMİR	112
AKUT İNFANTİL HEMORAJİK ÖDEM: OLGU SUNUMU	118
Tülin ÇATAKLı	118
A GIANT NABOTHIAN CYST MIMICKING AN ADNEXAL MASS	122
Gülin FEYKAN YEĞİN, Ayşe Filiz YAVUZ	122

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

BABALARIN EMZİRMEYE DESTEĞİNİN TEŞVİK EDİLMESİNDE KURAMSAL BİR YAKLAŞIM: JOHNSON'IN DAVRANIŞAL SİSTEM MODELİ

Derya EVGİN¹, Kamuran ÖZDİL²

¹*Akdeniz Üniversitesi, Kumluca SBF, Hemşirelik Bölümü, Antalya / Türkiye*

²*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SHMYO, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü,
Nevşehir / Türkiye*

Öz: Emzirme, annelerin ve bebeklerin uzun süreli sağlığı için önemlidir ve babalar emzirmenin nihai başarısında önemli bir rol oynar. Emzirme niyetinin olması, bunun etkililiği ve inanması yanı sıra sosyal destek önem taşımaktadır. Özellikle babaların emzirme sürecinde önemli rolü vardır. Baba adaylarının gebelik, doğum ve doğum sonu sürecine katılarak aktif rol oynamaları anne, bebek sağlığı ve emzirme açısından oldukça önemli olduğu bilinmektedir. Ancak babaların emzirme sürecinde destek vermesi için bilgilendirilmesi ve teşvik edilmesi gerekmektedir. Bu çalışmada babaların emzirmeye desteğinin teşvik edilmesi için Johnson'ın Davranışsal Sistem Modeli bağlamında kuramsal bir yaklaşım ele alınmıştır. Emzirme sürecinin desteklenmesinde babaların önemi ve bu süreçte hemşirelerin rolleri üzerinde durulması amaçlanmıştır. Modele göre; altı temel boyut yer almaktadır. Bu çalışmada; babaların emzirmeye desteğinin teşvik edilmesi yakın ilişki, bağımlılık, alma-boşaltma, başarı ve koruyucu savunma alt sistemleri kapsamında incelenmiştir. Babaların emzirmeye desteğinin teşvik edilme süreci bu altı alt boyut kapsamında ele alındıktan sonra gerekli hemşirelik girişimleri yapılmalı ve hemşirelik süreci tamamlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Emzirme, Baba Desteği, Emzirmenin Teşviki, Davranışsal Sistem Modeli, Hemşirelik

GİRİŞ ve KURAMSAL ÇERÇEVE

Emzirme, annelerin ve bebeklerin uzun süreli sağlığı için önemlidir ve babalar emzirmenin nihai başarısında önemli bir rol oynar (Abbass-Dick ve ark., 2019, CDC, 2020). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), bebeklerin sadece 6 aya kadar emzirilmesini ve uygun tamamlayıcı gıdalarla takviye edilmiş emzirmenin 2 yıl ve daha uzun süre devam etmesini önermektedir (WHO, 2020). DSÖ, emzirmenin sürdürülmesini ve bunun sağlanması için ön koşulların tüm annelerin doğru bilgiye sahip olmaları ve ailelerinin, sağlık sistemlerinin ve toplumun desteğinin sağlanması olduğunu belirtmektedir (WHO 2020). Emzirme niyetinin olması, bunun etkililiği ve inanması yanı sıra sosyal destek önem taşımaktadır (WHO 2018, Gonzoles-Darias ve ark., 2020; Martin ve ark., 2020). Özellikle babaların emzirme sürecinde önemli rolü vardır. Baba adaylarının gebelik, doğum ve doğum sonu sürecine katılarak aktif rol oynamaları anne, bebek sağlığı ve emzirme açısından oldukça önemli olduğu ifade edilmiştir (Mahesh ve ark., 2018; Kulikuas ve ark., 2019). Sağlık profesyonelleri tarafından, babaların emzirmeye desteklerinin teşvik edilmesi öncelikli girişimler arasında olup bütüncül yaklaşımları içeren programları kapsamalıdır.

Bu derlemede; babaların emzirmeye desteğinin teşvik edilmesi için Johnson'ın Davranışsal Sistem Modeli bağlamında kuramsal bir yaklaşımın sunulması amaçlanmıştır.

Johnson'ın Davranışsal Sistem Modeli

Johnson teorisini geliştirmek için psikoloji, sosyoloji ve etmoloji konularında davranış bilimcilerin çalışmalarından yararlanmıştır. Genel sistem teorisi ve davranış teorilerini kullanması modelinin temel

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

özellikini oluşturmaktadır (Brown ve ark., 1998; Lobo, 1995). Johnson'a göre, hemşirelik bilim ve sanatın her ikisini yansitan bir bilgi bütünüdür. Hemşirelik bakımı, davranışsal bir sistem olan bireyin stres altındayken davranışlarının bütünlüğünü/düzenini korumak için yapılan, savunmasını artturıcı, uyumunu destekleyici, stresör uyaruları azaltıcı bağımsız fonksiyonları içerir (Brown ve ark., 1998; Lobo, 1995). Model, temel insan gereksinimlerine temellenmiştir. Johnson, bireyi bir davranışsal sistem, davranışsal sistemi de birbirile ilişkili, özel işlevlerle yükümlü alt sistemler olarak tanımlamıştır. Bu alt sistemler, uyarular yoluyla sürekli olgunlaşır, deneyim ve öğrenme ile değiştirler, biyopsikososyal etmenler tarafından etkilenirler. Sistem ve alt sistemlerdeki bozulmalar, dengenin bozulmasıyla gerginlik kaynağı olmaktadır. Yeniden denge kurma ise ancak ek enerjiyle mümkün olabilmektedir. Bir dış çevrenin ögesi olarak hemşire, alt sistemlerin her biri için üç işlevsel gereksininin sağlanmasına yardım eder (Brown ve ark., 1998; Lobo, 1995).

- Koruma: Her bir alt sistem zararlı etkilerden korunmalı,
- Destekleme: Alt sistemler çevreden girdilerle desteklenmeli
- Uyarı verme: Alt sistemler gelişmeyi sağlayıcı uyarılarla uyarılmalıdır

Johnson'a göre davranışsal sistemin işlevi, çevreden girdilere bireyin yanıtını düzenleyerek dengeyi sürdürmektir.

Alt Sistemler ve Amaçları

1- Yakın ilişki: Tüm sosyal olayların temelini oluşturur. Yaşam ve güvenliği sağlar. Sonucunda, sosyal katılma, yakınlık, samimiyet, dostluk, güçlü bir sosyal bağlanmayı ve ilişkileri içerir. Özel bir biçimde birbirine bağlanma amaçlanır.

2- Bağımlılık: Besleyici-büyüttücü tepkiyi ortaya çıkarıcı yardım edici davranıştır. Sonucunda, onaylama, dikkat çekme, kabul etme, özen gösterme, fiziksel yardımı içerir. Bu davranışlar karşılık beklemeksizdir. Amaca ulaşmada yardım alma amaçlanır.

3- Beslenme-Boşaltım: İşlevi olmayan madde ya da bilgiyi atma, gereksindiği kadarını almayı içerir. Psikolojik, sosyal ve biyolojik durumlarla bağlantılı olarak, bireyden bireye değişir.

4- Başarma: Amaca ulaşmada çevreyi ve kendini kontrol etmek için entellektüel, yaratıcı, fiziksel, mekanik ve sosyal becerileri kullanmayı içerir. Ölçülebilir ve bazı ölçütlerle karşılaştırılabilir.

5- Koruyucu savunma: Amacı, gerçek ya da olası tehlikelerden kendini ve başkalarını korumaktır. Bireyin bütünlüğünün sürdürülmesine yönelik çabalardır.

6- Cinsellik: Cinsel kimlik gelişimi, cinsel roller, doyumunu ve üremeyi içerir.

Hemşirelik Bakım Süreci:

Johnson'a göre hemşirelik bakım süreci üç aşamada gerçekleştirilir:

1- Belirleme:

a) Birinci düzey belirleme: Hemşirelik öyküsüne, testlere ve yapılandırılmış gözleme dayalı olarak problemin belirlenmesi. İç ve dış stresörlerin etkisiyle alt sistemdeki bozulmalar gerilime neden olurlar.

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

Gerilimin yaşandığı ve dengenin bozulduğu durumlarda birinci düzey belirleme yapılır. Elde edilen ve riler hemşireye değil, hastaya bağlıdır. Bu düzeyde yalnızca davranışlar gözlenmektedir. Gözlenen hasta davranışları, davranışsal sistemi etkileyen biyo-fizyolojik, sosyolojik, gelişimsel, sosyokültürel, ailesel ve fizikselsel çevresel faktörleri içeren düzenleyiciler tarafından sürekli etkilenirler.

b) İkinci düzey belirleme: Hemşirelik değerlendirmesinin yapılması ve hemşirelik tanısının konması aşamasıdır. Johnson biyolojik sistemle ilişkili 2 genel bozukluk kategorisi tanımlamıştır. Kategorilerden birincisi; biyolojik sistemle doğrudan ilişkili olan bozukluklar, diğer ise biyolojik sistemi dışardan etkileyen, hastalık ya da tedavisine bağlı ortaya çıkan bozukluklardır. Hemşirelik tanısı; alt sistemdeki *yetersizlik*, sistemler arası *uyumsuzluk*, sistemdeki davranış ve amacın birbirine *uygunsuzluğu* ve bir alt sistemin diğerine *üstünlüğü* şeklinde konur.

2- Bakımın planlanması ve uygulanışı:

Bireyin uyumsuz davranışı bırakıp, uyumlu, etkili, problem çözücü davranışı öğrenmesi için hemşirelik girişimlerinin planlaması yapılır. Planlanan girişimler, ölçülebilir davranışları ve dengeyi sağlayıcı amaçları içerir. Hemşirelik girişimleri koruma, destekleme ve uyarıcı etkisi içeriği. Davranış sistemindeki dengesizlik, güçsüzlük gibi durumlarda, hemşireler bireylerin düzenleyici, denetleyici mekanizmalarını devreye sokarak bireyin dengesini ya da gücünü yeniden elde etmesine yardım eder. Hemşire geçici bir süreliğine, etkisiz davranışsal tepkiyi inhibe etmek, hastaya yeni tepkiler kazanmasında yardım etme gibi dış düzenleyici/kontrol mekanizması rolüne girer. Johnson'ın kullanılmasını önerdiği hemşirelik rolleri: eğitme, rol modeli olma, danışmanlık yapmadır.

3- Değerlendirme: Bireyin denge bozulmadan önceki davranış kalıpları göz önüne alınarak yapılır. Dengenin sağlanmış olması, bireyin davranış biçiminin içsel ve kişiler arasında tutarlılık göstermesidir.

Johnson'ın modelinde, hemşirelik bakım sürecinin her evresinde, bireyin aktif katılımı vardır. Hastalık öncesi, hastalık sırasında ve hastalık sonrasında dengeyi sağlayıcı etkili davranışlar hemşire tarafından desteklenir. Denge sağlıklıdır, sadece hastalık değil, sağlığın sürdürülmesi için de hemşirelik girişimleri gereklidir (Brown ve ark., 1998; Lobo, 1995).

2.3.10. Davranışsal Sistem Modelinin Eşin Emzirmeyi Desteklemeye Uyarlanması

Modele göre; bu çalışmada babalar davranışsal bir sistem, emzirmeye destek verme ise davranışsal sistem iç (yaş, cinsiyet, boy, kilo, atılıganlık, öz etkililik, beden imajı gibi) ve dış stresörlerin (aile, arkadaş, okul, içinde yaşanan toplum gibi) etkisi altındayken dengenin kurulması sonucu ortaya çıkan olumlu ve istenen bir davranış olarak tanımlanmıştır. Olumlu davranışın gelişmesi ve dengenin korunabilmesi için dışsal dengeleyici güç, yani multidisipliner ekip yaklaşımına ihtiyaç vardır. Emzirmeyi başlatmak ve sürdürmek önemli bir halk sağlığı sorunudur. Sadece emzirme değil baba ve bebek arasındaki ilişki üzerindeki etkisi göz önüne alındığında babaların emzirme üzerindeki etkisi sağlık profesyonelleri tarafından emzirme de öncelikli konular arasında ele alınmalıdır. Bu nedenle sağlık çalışanlarının emzirme destek programlarında yer olması uygun görülmektedir (kaynak). Babaların emzirmeye ilişkin bilgileri, tutumları, karar verme sürecine katılımları, pratik ve duygusal desteği; emzirmenin başlatılması, sürdürülmesi, annenin emzirme sürecindeki sorunlarla baş edebilmesi açısından oldukça önemlidir. Ayrıca babaların anneye olan desteğinin bebeğin beslenme şeklini ve anne sütü verme süresini bü-

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

yük ölçüde etkilediği, bu konuda desteklenen annelerin ise öz yeterliliklerinin arttığı, daha çok emzirmeyi tercih ettiği ve daha uzun süre emzirdiği belirtilmektedir (Abbass-Dick ve ark., 2019; Davidson & Ollerton, 2020; Rempel, 2017). Dışsal dengeleyici çevrenin ögesi olarak hemşire, okulda görülen zorbalığın bütüncül yaklaşımıla ele alınarak birey üzerindeki olumsuz etkilerinin giderilmesi ve bireyin sağlıklı davranışını yeniden kazanmasına ve yeniden yapılanmasına yardım etmek amacıyla **koruma**, **destekleme** ve **uyaran verme** işlevleri doğrultusunda hemşirelik girişimlerini planlar. Hemşire koruma işlevi doğrultusunda, babaların emzirme konusundaki yetersizlik algılarının belirleyerek, emzirme konusunda anne ve babaların birlikte ele alındığı toplum temelli çalışmalar planlayabilir. Uyarın verme işlevine yönelik olarak, yüz yüze ya da internet paylaşım platformlarında eşlerin birlikte katılacağı eğitimler düzenleyebilir. Destekleme işlevine yönelik olarak; annelerin emzirmelerini desteklemeye teşviklerini sağlamak adına babalar için uygun toplum temelli ve bütüncül yaklaşım içeren müdahale programları planlayabilir. Ayrıca emzirme sürecinde eşlerin duygularını karşılıklı olarak paylaşmaları konusunda onları cesaretlendirme, emzirme sürecinde ebeveynlerin sosyal ilişkilerini destekleyerek sosyal becerilerini geliştirmelerine, annelerin benlik saygılarını ve emzirme konusunda öz yeterliliklerini yükseltmelerine ve baba bebek bağlanması konusunda babalara destekleyici yaklaşımlarda bulunma hemşirenin destekleme işlevleri arasında yer almaktadır (Gözükara, 2014; Uludağ & Öztürk, 2020).

A. Belirleme

1. Birinci Düzey:

Çocukların ilk altı ay sadece anne sütü ile beslenmesi ve iki yaşına kadar sürdürülmesi, beş yaş altı çocukların görülen diyare, pnömoni ve beslenme yetersizliği gibi sorunların önlenmesinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Ayrıca emzirme davranışının anne sağlığı üzerine demir eksikliği anemisinin önlenmesi, doğum kontrolü, kilo kontrolü, diyabetten, meme, yumurtalık ve endometriyal kanserden koruma gibi katkılar da sağlamaktadır (Victora ve ark., 2016; WHO, 2020). Türkiye'de 6 aydan küçük çocukların %41'inin sadece anne sütü ile beslendiği; %42'sinin prelakteal (emzirme öncesi) besin aldığı ve sadece %34'ünün iki yaşına kadar emzirildiği bildirilmektedir (TNSA 2018). Babaların emzirmeye ilişkin bilgileri, tutumları, karar verme sürecine katılımları, pratik ve duygusal desteği; emzirmenin başlatılması, sürdürülmesi, annenin emzirme sürecindeki sorunlarla baş edebilmesi açısından oldukça önemlidir. Ayrıca babaların anneye olan desteğinin bebeğin beslenme şeklini ve anne sütü verme süresini büyük ölçüde etkilediği, bu konuda desteklenen annelerin ise öz yeterliliklerinin arttığı, daha çok emzirmeyi tercih ettiği ve daha uzun süre emzirdiği belirtilmektedir (Abbass-Dick ve ark., 2019; Davidson & Ollerton, 2020; Rempel, 2017).

2. İkinci düzey:

Alt sistemler ve veriler:

Bu çalışmada; yakın ilişki, bağımlılık, alma-boşaltma, başarı ve koruyucu savunma alt sistemleri kapsamında veriler incelenmiştir.

Yakın ilişki: Babaların eşleri ve yakın aile üyeleri ile olan ilişkilerinin incelenmesidir. Bireyin yakın çevresindeki kişilerle etkileşiminde, emzirmeyi ve bebek bakımına yardımcı olma istek ve davranışına izin veren ya da engelleyen bireysel ya da çevresel faktörler neler? Bazı çalışmalarda babanın yaşıının, mesleğinin, eğitim düzeyinin, çocuk sayısının ve maddi durumunun babanın bakıma katılması ve bebeğine bağlanmasını etkilediğini ortaya koymaktadır (Aslan, ve ark., 2017; Evcili ve ark., 2017). Nkwake

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

(2009), yüksek eğitim seviyesine sahip babaların çocuklara bakma konusunda eşitlikçi bir görüşe sahip olduğunu, düşük eğitim seviyesine sahip kişilerin geleneksel bir görüşe sahip olduğunu ve bir çocuğun fiziksel bakımının annenin işi olduğunu belirtmiştir Babanın çalışma saatlerinin belirli olması ve esnek olmaması, çocuğa ayrılan zamanı ve kalitesini de arttırdığı bildirilmektedir (Rönkä ve ark., 2017). Geleneksel aile yapısında genel olarak şu üç cinsiyet tutumu; “istihdam ve iş esas olarak bir erkeğin sorumluluğundadır”, “kadınlar bakımındaki erkeklerden daha iyidir” ve “çocuk bakımı annenin işidir” yaygın olarak görülmektedir (Fisher ve ark., 2018).

Bağımlılık: Babanın çocuğuna dair sorumlulukları yerine getirmesi baba-bebek bağlanması açısından da çok önemlidir. Babanın sorumluluk alması ve bakıma katılması bebeğin babaya bağlanması desteklerken, baba'nın da bebeğe bağlanması etkili olmaktadır (Fisher ve ark., 2018). Araştırmalar baba'nın doğum sonrasında bebek bakımına katılımlarının ebeveynlik davranışlarını, anne-bebek ve aile sağlığını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Sarkadi ve ark., 2008; Yargawa ve Leonardi-Bee, 2015; Lee ve ark., 2018). Doğumdan sonra baba bebeğiyle fiziksel temas kurarsa, baba bebek arasında duygusal ilişki de başlamış olur (Aslan ve ark., 2017). Babalık rolü, sorumluluğu ve baba'nın çocuklarına daha fazla vakit ayırması, baba için de yararlı olduğu düşünülmektedir.

Alma-boşaltma: Babaların emzirmeye destek konusundaki bakış açılarının bilgilerine göre şekillendirdiğini göstermiştir. Emzirmeyi teşvik etmek için ebeveynlerin daha fazla bilgilendirilmesi gereklidir. Baba'nın emzirme partnerlerini etkili bir şekilde desteklemelerine yardımcı olmak için uygun müdahaleler tasarlamak ve uygulamak önerilir (Ngoen Hong ve ark., 2020).

Başarı: Emzirme sürecinde eşleri tarafından desteklenen annelerin öz yeterlilikleri yüksek olduğu ve annelerin emzirme konusundaki bilgi ve motivasyon düzeyleri (emzirme tutumu ve eş desteği) arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (Gözükara, 2014). Araştırmalar, emzirmeye destek veren baba'nın emzirmeye başlama oranlarını artırdığını, erken bırakmaya yol açan emzirme komplikasyon oranını azalttığını ve annenin emzirme çabalarının süresini artırdığını göstermektedir (Johnston, 2018; Gebremariam ve ark., 2020).

Koruyucu Savunma: Birey kendisinden istenen yardım taleplerine nasıl tepki veriyor ve bu beklenentinin yarattığı streslerle nasıl baş ediyor, kendisini nasıl savunuyor? Öfke davranışları gösteriyor mu?

Cinsellik: Eşler arası evlilik uyumunun, cinsel rollerin gözden geçirilmesini; üreme sağlığı ve aile planlaması hakkında çiftlerin eğitilmesini içermektedir.

B- Planlama ve uygulama:

Sadece anne sütü alımı ve emzirme, bebeklerin ve annelerin kısa ve uzun vadeli sağlığını korumak için gereklidir (Victoria, 2016). Sadece anne sütü ile beslenme ve süresini hemşirelerin uygulamaları, annelerin arkadaşlarından, aile üyelerinden ve sağlık profesyonellerinden aldığı rehberlik ve destekleri etkileyebilir (Rostamkhan ve ark., 2020). Emzirmenin başlanması ve sürdürülmesi, annenin eğitim düzeyi, çalışıyor olması, emzirmeye istekli olması, doğum şekli, annenin önceki deneyimleri, ebeveynlerin emzirme konusunda yeterince bilgilendirilmemesi, aile içi desteğin yetersizliği, emzirme öz-yeterliğini etkilediği bildirilmektedir (Khorasani ve ark. 2017; Aydin & Aba 2019). Emzirme döneminde eşleri tarafından bilinçli bir şekilde desteklenen annelerin daha az emzirme sorunu yaşadığı, öz yeterliliklerinin arttığı, daha çok emzirmeyi tercih ettiği ve daha uzun süre emzirdiği belirtilmektedir (Johnston 2018;

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

Abbass-Dick ve ark., 2019; Davidson & Ollerton, 2020). Uzun süre emzirmenin temel belirleyicileri, annenin birinci dereceden yakın çevresinin (eş, anne vb.) güçlü destekleri olarak tespit edilmiştir (Manhire ve ark., 2018). Emzirmenin desteklenmesi ve babanın bebek bakımına katılımlarının teşvik edilmesinde en önemli adım, profesyonel olarak hazırlanmış programlar doğrultusunda uygulanan girişimler ve sosyal beceri eğitimleridir.

Planlanan girişimler:

Koruma; emzirme davranışının devamlılığı açısından birey, aile ve çevresel risk etmenlerinin tanımlanması,

Uyarı verme; ebeveynlere emzirmenin önemi, emzirme teknikleri, anne sütünün yararları ve bebek bakımı konusunda planlı ve interaktif eğitimler verilmesi,

Destekleme işlevine yönelik; babaların bebek bakımı davranışlarına ilişkin destekleyici geri bildirimlerin verilmesi ve motivasyonlarını artırrarak, uygun teknikleri kullanmaları konusunda cesaretlendirilmesi amaçlanmıştır.

C- Değerlendirme: Hemşireler ve diğer sağlık profesyonelleri tarafından babalara emzirmeyi ve bebek bakımını desteklemeye teşvik edilmeleri için Johnson Davranışsal Sistem Modeli doğrultusunda verilen eğitim sonrasında, babalarım emzirmeye desteğinin, annelerin emzirme öz yeterliliklerinin ve baba bebek bağlanmasıın artırılması hedeflenmektedir.

SONUÇ

Emzirme davranışının desteklenmesine yönelik bakım girişimleri anne ve bebeğin ötesinde, özellikle babalar ve tüm sosyal destek kaynaklarını kapsayacak özellikle olmalıdır. Bu çalışmada; önemli bir halk sağlığı sorunu olan emzirmenin sürdürülmesinde babaların desteğinin teşvik edilmesi için kuramsal temelli bir yaklaşım modeli sunulmuştur. Bu modelin sağlık profesyonelleri ve özellikle hemşireler tarafından kültürel özellikler göz önünde bulundurularak kullanılabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Abbass-Dick, J., Brown, H. K., Jackson, K. T., Rempel, L., & Dennis, C. L. (2019). Perinatal breastfeeding interventions including fathers/partners: A systematic review of the literature. *Midwifery*, 75, 41–51. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2019.04.001>
- Aslan, E., Ertürk, S., Demir, H. & Aksoy, O. (2017). Fathers' Attachment Status to their Infants. International Journal of Caring Sciences, 10(3), 1410-1418.
- Aydın, D., & Aba, Y.A. (2019). Annelerin Sağlık Okuryazarlığı Düzeyleri ile Emzirme Öz-Yeterlilik Algıları Arasındaki İlişki. [The Relationship Between Mothers' Health Literacy Levels and Their Perceptions About Breastfeeding Self-Efficacy]. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 12(1), 31-39.
- Brown, W.M., Conner, S.S., Harbour, L.S., Magers, J. A., & Watt, J. K. c (1998) Dorothy E. Johnson: Behavioral System Model. In: Tomey, A.M. & Alligood, M.R. (Eds.), Nursing Theorists and Their Work (4th edition). St:Mosby, p. 227-242.

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

- Davidson, E. L., & Ollerton, R. L. (2020). Partner behaviours improving breastfeeding outcomes: An integrative review. *Women and Birth*, 33(1), 15-23. <https://doi.org/10.1016/j.wombi.2019.05.010>
- Evcili, F., Yurtsal Z.B., Cesur, B., Kaya, N. (2017). Yenidoğana uygulanan ağrılı işlemlerin ebeveyn-bebek bağlanması etkisi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(1), 65-71.
- Fisher, D., Khashu, M., Adama, E. A., Feeley, N., Garfield, C. F., Ireland, J., ... & Thomson-Salo, F. (2018). Fathers in neonatal units: Improving infant health by supporting the baby-father bond and mother-father coparenting. *Journal of Neonatal Nursing*, 24(6), 306-312.
- Gebremariam, K. T., Zelenko, O., Hadush, Z., Mulugeta, A., & Gallegos, D. (2020). Exploring the challenges and opportunities towards optimal breastfeeding in Ethiopia: a formative qualitative study. *International breastfeeding journal*, 15(1), 20. <https://doi.org/10.1186/s13006-020-00265-0>
- Gonzalez-Darias, A., Diaz-Gomez, N. M., Rodriguez-Martin, S., Hernandez-Perez, C., & Aguirre-Jaime, A. (2020). 'Supporting a first-time mother': Assessment of success of a breastfeeding promotion programme. *Midwifery*, 85, 102687. <https://doi.org/10.1016/j.midw.2020.102687>
- Gözükara, F. (2014). Emzirmenin başarılmasında anahtar faktör: baba desteğinin sağlanması ve hemşirenin rolleri. *Harran Üniversitesi Tip Fakültesi Dergisi*, 11(3), 289-296.
- Johnston, J.T. (2018). Incorporating “father-friendly” breastfeeding language in maternity settings. *The Journal of perinatal & neonatal nursing*, 32(2), 112-115. Doi: 10.1097/JPN.0000000000000320
- Khorasani, E. C., Peyman, N., & Esmaily, H. (2017). Relations between breastfeeding self-efficacy and maternal health literacy among pregnant women. *Evidence Based Care Journal*, 6 (4), 18-25. Doi: 10.22038/EBCJ.2016.7986
- Kuliukas, L., Hauck, Y. L., Jorgensen, A., Kneebone, K., Burns, S. K., Maycock, B. R., & Scott, J. A. (2019). Process evaluation of a peer-led antenatal breastfeeding class for fathers: perceptions of facilitators and participants. *BMC pregnancy and childbirth*, 19(1), 48. <https://doi.org/10.1186/s12884-019-2198-6>
- Lee JY, Knauer HA, Lee SJ, Mac Eachern MP, Garfield CF. Father-inclusive perinatal parent education programs: A systematic review. *Pediatrics* 2018, 142(1), 1-18. Kongmanee N, Sansiriphun N, Baosoung C. Stress, social support, and fathers' functional status. *Nursing J* 2017, 44(1), 84-95.
- Lobo, M. L. (1995). Dorothy E. Johnson. In: George, J.B. (Eds.), *Nursing Theories: The Base for Professional Nursing Practice* (4th ed.). Appleton and Longe, Norwalk Connecticut, p 125-139.
- Mahesh, P., Gunathunga, M. W., Arnold, S. M., Jayasinghe, C., Pathirana, S., Makarim, M. F., Manawadu, P. M., & Senanayake, S. J. (2018). Effectiveness of targeting fathers for breastfeeding promotion: systematic review and meta-analysis. *BMC public health*, 18(1), 1140. <https://doi.org/10.1186/s12889-018-6037-x>

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

- Manhire, K. M., Williams, S. M., Tipene-Leach, D., Baddock, S. A., Abel, S., Tangiora, A., Taylor, B. J. (2018). Predictors of breastfeeding duration in a predominantly Māori population in New Zealand. *BMC Pediatrics* 18(1), 299. <https://doi.org/10.1186/s12887-018-1274-9>
- Martin, S. L., McCann, J. K., Gascoigne, E., Allotey, D., Fundira, D., & Dickin, K. L. (2020). Mixed-Methods Systematic Review of Behavioral Interventions in Low- and Middle-Income Countries to Increase Family Support for Maternal, Infant, and Young Child Nutrition during the First 1000 Days. *Current developments in nutrition*, 4(6), nzaa085. <https://doi.org/10.1093/cdn/nzaa085>
- Ngoen Hong, P., Sansiriphun, N., Fongkaew, W., & Chaloumsuk, N. (2020). Integrative Reiew of Fathers' Perspectives on Breastfeeding Support. *Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing*, 49(1), 16-26. <https://doi.org/10.1016/j.jogn.2019.09.005>
- Nkwake, A. (2009). Maternal employment and fatherhood: What influences paternal involvement in child-care work in uganda? *Gender & Development*, 17(2), 18-24. <https://doi.org/10.1080/13552070903009726>
- Rempel, L. A., Rempel, J. K., & Moore, K. C. (2017). Relationships between types of father breastfeeding support and breastfeeding outcomes. *Maternal & child nutrition*, 13(3), e12337. <https://doi.org/10.1111/mcn.12337>
- Rönkä, A., Malinen, K., Metsäpelto, R. L., Laakso, M. L., Sevón, E., & Verhoef-van Dorp, M. (2017). Parental working time patterns and children's socioemotional wellbeing: Comparing working parents in Finland, the United Kingdom, and the Netherlands. *Children and Youth Services Review*, 76, 133-141.
- Rostamkhan, S., Mokhtari Lakeh, N., Asiri, S., & Kazemnezhad Leili, E. (2020). Breastfeeding Status up to 2-Year-Olds and Its' Associated Factors Based on Behaviors, Attitudes, Subjective Norms, and Enabling Factors (BASNEF) Model. *Journal of Holistic Nursing And Midwifery*, 30(1), 9-16. <https://doi.org/10.32598/JHNM.30.1.2>
- Sarkadi A, Kristiansson R, Oberklaid F, Bremberg S. Fathers' involvement and children's developmental outcomes: A systematic review of longitudinal studies. *Acta Paediatr* 2008, 97 (2), 153–158.
- Uludağ, E., & Öztürk, S. (2020). The Effect of Partner Support on Self-Efficiency in Breastfeeding in the Early Postpartum Period. *The American Journal of Family Therapy*, 48(2), 211-219.
- Victora, C.G., Bahl, R., Barros, A.J., França, G.V., Horton, S., Krusevec, J., ... & Group, T. L. B. S. (2016). Breastfeeding in the 21st century: epidemiology, mechanisms, and lifelong effect. *The Lancet*, 387(10017), 475-490. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(15\)01024-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(15)01024-7)
- Yargawa J, Leonardi-Bee J. Male involvement and maternal health outcomes: Systematic review and meta-analysis. *J Epidemiol Community Health* 2015, 69 (6), 604–612.

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

İNTERNET KAYNAKLARI

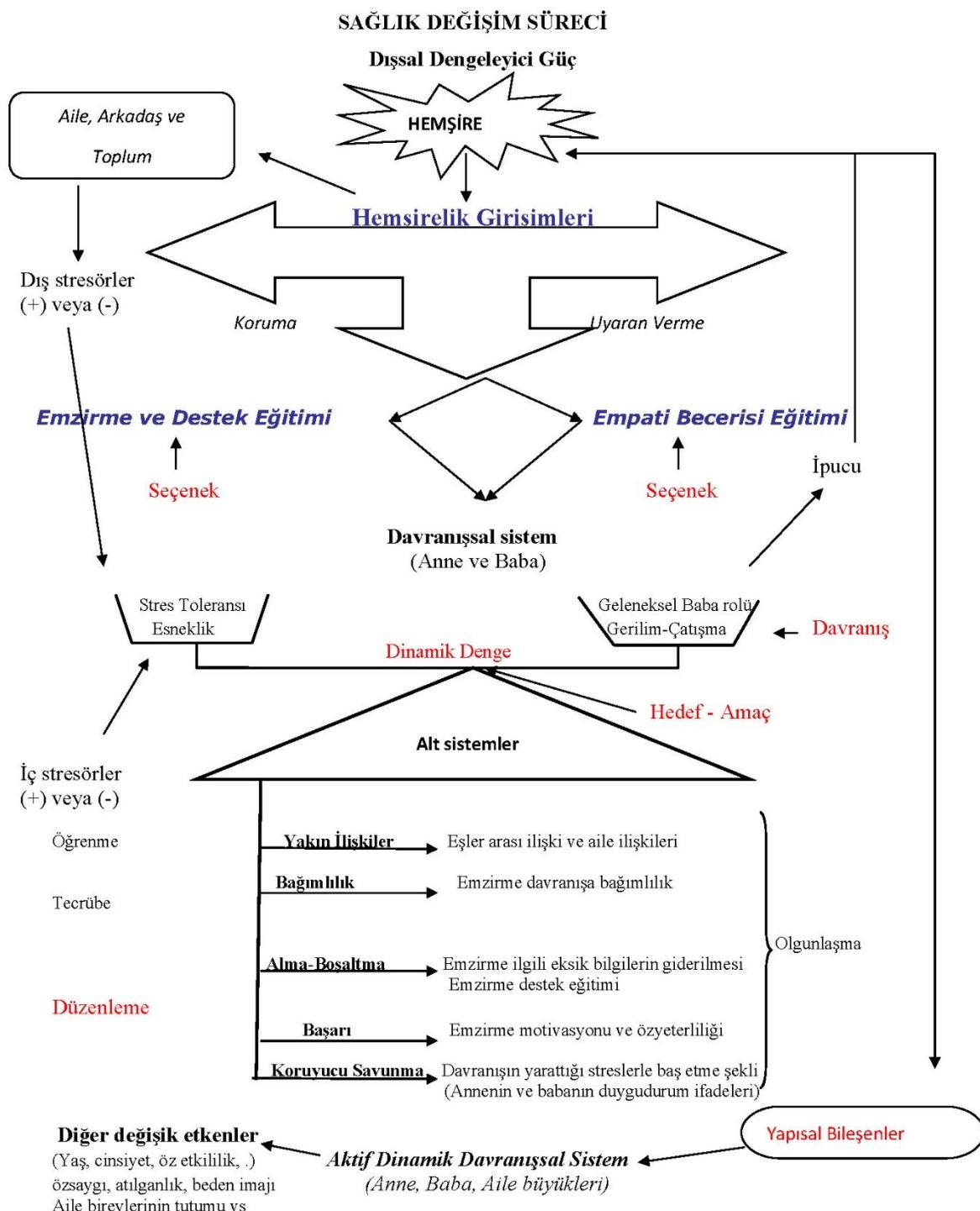
World Health Organization (WHO) (1 Nisan 2020). Infant and young child feeding. website: <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/infant-and-young-child-feeding>

Centers for Disease Control and Prevention (February 25, 2020). About Breastfeeding <https://www.cdc.gov/breastfeeding/about-breastfeeding/index.html>

World Health Organization (WHO) (2018). Global Breastfeeding Scorecard, 2018 Enabling Women To Breastfeed Through Better Policies And Programmes. <https://www.who.int/nutrition/publications/infantfeeding/global-bf-scorecard-2018.pdf?ua=1>

Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (2018). Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye. website: http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2018/rapor/TNSA2018_ana_Rapor.pdf

TAM METİN SÖZEL SUNUMLAR

Şekil 1. Davranışsal sistem modeline göre babaların emzirmeye desteği